

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E
Národní technická knihovna
National Library of Technology

Cestovní zpráva

**ELAG (European Library Automation Group 2022)
Latvijas Nacionālā bibliotēka, Rīga, Lotyšsko
08. 06. 2022 – 10. 06. 2022**

Účastník:

Jan Kolátor, [systémový knihovník, oddělní 48]

datum zpracování: 25. 06. 2022

1. Účel cesty

Účast na pravidelné konferenci ELAG. Konference byla v roce 2020 mimořádně zrušena a v roce 2021 se konala v omezené formě a pouze online. Tento rok byla obnovena tradice mezinárodního setkávání systémových knihovníků, programátorů a technologických specialistů z prostředí paměťových institucí. Konference byla opět organizována programovým výborem s výrazným zapojením Národní knihovny Lotyšska. Ta se zapojila nejen jako organizátor a hostitelská organizace, ale také velkým množstvím příspěvků. Kromě standardních konferenčních příspěvků opět proběhly praktické bootcampy a workshopy s aktivním zapojením všech účastníků. Byly zaměřeny na řešení konkrétních problémů a výměnu informací o nástrojích používaných v jednotlivých institucích.

2. Časový průběh cesty

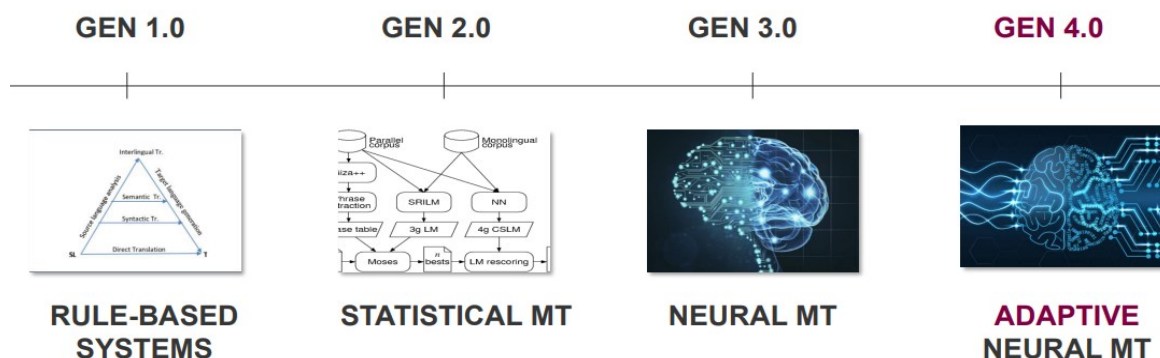
Odlet na konferenci proběhl 7. června v 6:10. Ubytování bylo rezervováno v hotelu Citadele v Rize. Konference začínala 8. července a to registrací od 9:00. Program začínal každý den v 9:00 a končil v 17:00 - 17:30. Po ukončení programu následovala večerní společenská setkávání zajištěná Národní knihovnou Lotyšska. Konference byla ukončena 10. června závěrečnou řečí, která byla zahájena v 15:00. Odlet z Rigy proběhl následující den, šlo o přímý let s odletem v 21:05 a příletem do Prahy v 21:55.

3. Průběh navštívené akce/jednání

Keynote

Konference byla zahájena 8. července zásadním teoretickým příspěvkem o AI, jeho vývoji a využití v paměťových institucích. V příspěvku nazvaném „*Artificial Intelligence – to serve or to be served?*“ Andrejs Vasiljevs, výkonný ředitel společnosti Tilde, zaměřující se na práci s jazyky a lokalizacemi, prezentoval vývoj a použití umělé inteligence při práci s texty a jazykem. Věnoval se především roli malých států a nutnost vývoje AI (Artificial Intelligence) pracující s národním jazykem. Prezentoval a vysvětlil vývoj AI s jejími generacemi a vysvětlil poslední poznatky v práci s přirozeným jazykem, kde se výzkumníci odklání od dlouhodobého trendu práce pouze s anglickým jazykem jako dorozumívacím prostředkem lidstva.

Machine Translation evolution

English is not an answer

62%

of Europeans don't speak English well enough to hold a conversation

59%

of Europeans only use their native language when communicating on the Web

Vybrané příspěvky

Celá jedna sekce byla věnována znalostním grafům, což jsou znalostní databáze tvořené záznamy, které popisují entity reálného světa, jako jsou např. osoby nebo místa a vztahy mezi entitami jako např. vztah mezi manželi či rodiči a jejich dětmi. Z prostředí knihoven hovořili Tobias Malmshemer a Magnus Pfeffer v přednášce „*Running a knowledge graph: Lessons learned from the Japanese Visual Media Graph*“ o využití RDF jako datového modelu pro digitální humanitní vědy, technologii „triplů“ a znalostních grafech.

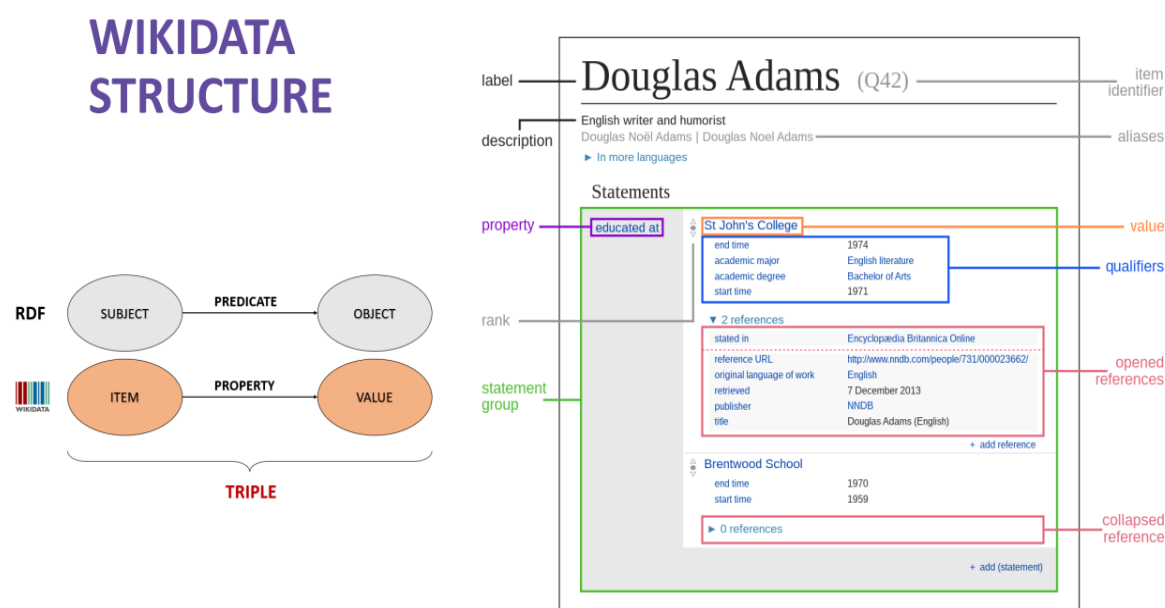
Příspěvek s názvem „*Derivaud: integrating poorly structured library metadata into a MARC21 union catalogue*“ od systémového knihovníka Michaela Hertiga z Univerzitní knihovny v Lausanne pojednával o integraci mnoha heterogenních dat z knihovních systémů (často vytvořených podle různých formátů i pravidel popisu) do jednoho konsorciálního řešení a použití nástroje na analýzu kandidátských záznamů a stahování odpovídajících MARC21 záznamů.

Derivaud

- = “DERIvation” + “Canton de VAUD”
- Web application
 - Since 2019
- Collaboration with Datuman SàRL
- Programming language: Scala
- Integration with Ex Libris Alma
 - REST API

Příspěvek „*Library authority files on Wikidata: a case study of National Library of Latvia*“ datového specialisty Lotyšské národní knihovny Eduardse Skvireckise se týkal přesunu bibliografických a autoritních dat Lotyšské národní knihovny na Wikidata, která byla zvolena jako hlavní centrum budovaného sémantického webu. Hlavní důraz je kladen na modelování a integraci souborů autorit knihoven (osob, organizací, děl, umístění atd.).

Workshopy a Bootkampy

Účastnil jsem se bootkampu s názvem „*Processing MARC*“, který byl veden skvělým Johannem Rolschewskim, jenž se specializuje na kontroly záznamů, validace dat a exporty bibliografických dat v různých formátech a podělil se o své pracovní postupy. Dále jsem se zúčastnil závěrečné části bootcampu „*Introduction to the Annif automated indexing tool*“ vedeného týmem lektorů a vysvětlujícím fungování a konfigurace systému indexačního systému Annif. Zúčastnil jsem se také workshopu nazvaného „*Integrating cultural heritage information*“ vedeného Uldisem Bojāřem a Eduardsem Skvireckisem. Workshop byl více teoretický a snažil se mapovat různé druhy kulturního dědictví v paměťových institucích (galeriích, knihovnách, archivech, muzeích) a vhodně zvolená schémata uchovávání dat a budování služeb nad těmito daty.

4. Závěry/shrnutí

Přínosem této konference je získání informací o aktuálních tématech řešených komunitou vývojářů v knihovnickém prostředí. Letošní ročník a jeho zaměření značně korespondoval s úkoly, které NTK čekají, ať již v projektu CARDS, nebo v automatizaci běžných procesů jako jsou automatická indexace a práce s Open Daty. Bohužel se ukazuje, že značné množství řešených úkolů předpokládá již vyřešené základní procesy, jako jsou kupříkladu masová digitalizace a OCR rozpoznávání textu. Následně se paměťové instituce nad takto vzniklými daty pokoušejí budovat služby se zapojením AI. Podařilo se také navázání komunikace s lidmi z institucí, které nyní řeší OS „triple store“ a databáze grafů. Pro budoucí práci s daty byla zásadní

švýcarská přednáška o hromadném přebírání a vytváření MARC21 záznamů.

5. Dokumentace

Program konference je umístěn na <https://elag2022.lnb.lv/programme/schedule/> a jednotlivé prezentace spolu s popisem přednášejících jsou umístěny na adrese <https://elag2022.lnb.lv/programme/speakers/>.

6. Anotace

Konference ELAG slouží k setkání lidí věnujících se automatizaci a vývoji v prostředí paměťových institucí. Prioritní je zde zaměření na OpenSource a využití sdílených nástrojů. Letošní ročník byl výrazně zaměřen na práci se sdílenými nástroji, participaci na jejich vývoji, práci s Open Daty a výsledky digitalizačního procesu.